

S. Sayısı : 238

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/237)

T. C.
Başbakanlık
Muamelât Genel Müdürlüğü
Tetkik Müdürlüğü
Sayı: 71 - 905, 6/2421

25 . VIII . 1947

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 23 . VIII . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan
R. Peker

Gerekçe

Kanun tasarısı Amerika'dan kredi ile satın alınacağı umulmakta iken peşin para ile alınmasına zaruret hâsıl olan (6) yolcu gemisinin satınalma karşılığı için bütçenin ilgili tertibine 10 000 000 lira ek ödenek verilmesi maksadiyle hazırlanmıştır.

Bu ek ödenek gelir bütçesinin bazı tertiplerinde tahminine nazaran yıl sonuna kadar elde edileceği umulan 10 600 000 lira ile karşılanacaktır.

Fazlalığın hangi tertiplerden ne miktar olacağı aşağıda gösterilmiştir:

B. M.	Gelirin çeşidi	Lira
1	1 Muntazam posta seferleri	4 000 000
	2 İstanbul şehir hatları	400 000
	3 İzmir Körfez hatları	50 000
	4 Şilepçilik	3 000 000
	5 Zuhurat seferleri	350 000
4	1 Ticaret eşyası yükleme ve boşaltma ve aktarma	1 100 000
5	1 Ambar ve antrepo ardiyesi	1 700 000
		<hr/>
		Toplam 10 600 000

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/237
Karar No. 138

1 . IX . 1947

Yüksek Başkanlığa

Devlet Denizyolları ve Limanları İdaresinin satılacağı gemilerin mübayaaya bedeli karşılığı olmak üzere idare bütçesine 10 milyon lira ek ödenek verilmesi isteğine dair Hükümetçe hazırlanarak Başbakanlığın 25 . VIII . 1947 tarihli ve 6/2421 sayılı tezkeresiyle Yüksek Başkanlığa arz edilip Komisyonumuza havale buyurulmuş olan tasarı Ulaştırma Bakanı ve Maliye Bakanlığınca temsilcisi ile Denizyolları Genel Müdürü huzur'arisiyle incelendi.

Bu idareye ifasiyle mükellef olduğu işleri başarmak üzere 5074 sayılı Kanunla 150 milyon liralık taahhüt yetkisi verilmiş idi. Bu yetki ile yapılması kararlaştırılan işler kısmen tahakkuk ettirilmiş ve bir kısmı da tahakkuk ettirilmek üzere bulunmuştur. Bu kere ucuz fiyatla ve çok elverişli altı tane yoleu gemisinin daha alınmasına imkân hâsıl olmuş bulunduğundan bunların iki milyon sekiz yüz bin dolâr kadar tutan bedelini karşılamak üzere 10 milyon liralık bir ek ödeneye lüzum hâsıl olmuştur. Bu on milyon liranın beş milyon lirası 2633 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde tesbit edilmiş olan yetkiye dayanılarak çıkarılacak bonolarla ve kalan beş milyon lirası da idarenin sene sonuna kadar elde edebileceği anlaşılan gelir fazlasından karşılanacaktır.

Emisyon miktarına müesseriyeti bakımından bono çıkarma yetkisinin mümkün olduğu kadar sıkı tutulması gerekli ise de memlekete iktisadî menfaat sağlayacak vasıtalar tedariki maksadıyla girişilen bu kaabil teşebbüsler - Merkez Bankasıyla ihtiyaç hâsıl olduğunda yapılacak emisyonla karşılanmış olsa dahi mahzurlu görülemez.

Gelir fazlasına gelince: Şimdiye kadar elde edilen gelir miktarı gözönüne alınca beş milyon liradan fazlasının sene sonunda tahakkuk edebileceği umulur. Ancak idarenin geçitli bütçe hizmetleri için görülen ihtiyaçların da gelir fazlasıyla karşılanması mülâhaza edildiğinden bu işe yalnız beş milyon liranın tahsisi tensip edilmiştir. Bu sebeplerle 10 milyon liralık ek ödenegin kabulü yerinde olur.

Hükümet tasarısı 10 milyon liralık ödeneğin tamamının gelir fazlasıyla karşılanması şeklinde hazırlanmış idiyse de sonradan alınan tezkerede yukarıda arz ve izah edilen şekil teklif olunmuş ve bu teklif Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Hükümetçe hazırlanmış olan tasarıya bir madde ilâvesi suretiyle tasarı tamamlanarak Kamutaya arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.
Edirne	Diyarbakır
M. N. Gündüzalp	C. Ekin
Bu rapor sözcüsü	Kâtip
Ankara	Ankara
C. Gölet	F. Öymen
Ankara	Aydın
N. C. Akkerman	R. Alpman
Diyarbakır	Eskişehir
S. Uluğ	A. Potuoğlu
İzmir	Kastamonu
S. Dikmen	M. Akalm
Mardin	Niğde
R. Erten	R. Gürsoy
	Yozgad
	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Denizyolları ve limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı A işaretli cetvelin (14) ncü (Deniz ve kara taşıtları ve fabrika ve atelye giderleri) bölümünün (2) nci (Yapma, onarma ve satınalma) maddesine 10 000 000 lira ek ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı gününde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan <i>R. Peker</i>	Devlet Bakanı Başb. Yardımcısı <i>M. Ökmen</i>
Devlet Bakanı <i>M. A. Renda</i>	Adalet Bakanı <i>Ş. Devrin</i>
Millî Savunma Bakanı <i>C. U. Toydemir</i>	İçişleri Bakanı <i>Ş. Sökmensüer</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Saka</i>	Maliye Bakanı <i>H. N. Keşmir</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>Reşat Ş. Sırer</i>	Bayındırlık Bakanı
Ekonomi Bakanı <i>T. B. Balta</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Dr. B. Uz</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>T. Coşkan</i>	Tarım Bakanı <i>F. Kurdoğlu</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Ş. Koçak</i>	Ticaret Bakanı <i>A. İnan</i>
Çalışma Bakanı <i>Dr. S. İrmak</i>	

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Denizyolları ve limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1947 Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin birinci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci madde ile verilen ek ödeneğin beş milyon lirası 7 . VI . 1939 tarihli ve 3633 sayılı Kanunun 32 nci maddesine dayanılarak çıkarılacak bonolar hâsılı ile karşılanır.

MADDE 3. — Hükümetin ikinci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin üçüncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.